

Guía Docente						
Datos Identificativos				2011/12		
Asignatura (*)	Socioloxía da educación		Código	652G02004		
Titulación	GRAO EN EDUCACIÓN PRIMARIA					
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6		
Idioma	CastelánGalego					
Prerrequisitos						
Departamento	Socioloxía e Ciencia Política da Administración					
Coordinación	Andrade Suarez, Maria Jose	Correo electrónico	maria.andrade@udc.es			
Profesorado	Andrade Suarez, Maria Jose	Correo electrónico	maria.andrade@udc.es			
Web						
Descripción xeral	<p>Este programa se estructura alrededor de los siguientes objetivos generales:</p> <p>a) Proporcionar una visión elemental de las principales corrientes y teorías en el campo de la Sociología general y, concretamente, de la Sociología de la Educación.</p> <p>b) Proporcionar el instrumental conceptual adecuado para comprender los distintos fenómenos sociales y, en concreto, la dimensión social de la educación y la Escuela.</p> <p>c) Despertar el espíritu crítico en relación con la educación y la escuela en la sociedad actual.</p> <p>d) Fomentar el enriquecimiento de la capacidad personal de análisis de la realidad escolar, a través del estudio de su naturaleza social</p>					

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A2	Coñecer as características destes estudiantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais.
A7	Analizar e comprender os procesos educativos na aula e fóra de ela relativos ao período 6-12.
A9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan.
A10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e lexislativos da actividade educativa.
A11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula.
A14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática.
A15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais.
A17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en educación primaria.
A18	Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro atendendo a criterios de xestión de calidade.
A19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación.
A22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade.
A23	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións más relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e interxeracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sustentable.
A34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico.
A35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos.
A40	Formular e resolver problemas vinculados coa vida cotiá.
A61	Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión da mesma.
A64	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
A65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
A68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.

B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B8	Capacidade para elaborar discursos coherentes e organizados loxicamente.
B9	Capacidade para expoñer as ideas elaboradas, de forma oral e na escrita.
B14	Capacidade para traballar en equipo de forma cooperativa, para organizar e planificar o traballo, tomando decisións e resolvendo problemas, tanto de forma conjunta como individual.
B15	Capacidade para utilizar diversas fontes de información, seleccionar, analizar, sintetizar e extraer ideas importantes e xestionar a información.
B16	Capacidade crítica e creativa na análise, planificación e realización de tarefas, como froito dun pensamento flexible e diverxente.
B17	Capacidade de análise e de autoavalía tanto do propio traballo como do traballo en grupo.
B18	Compromiso ético para o exercicio das tarefas docentes.
B19	Capacidade de adaptarse a novas situacións nunha sociedade cambiante e plural.
B20	Relación con diversos interlocutores sociais.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
	A2	B1	C4
	A7	B2	C6
	A9	B3	C7
	A10	B4	C8
	A11	B5	
	A14	B6	
	A15	B7	
	A17	B8	
	A18	B9	
	A19	B14	
	A22	B15	
	A23	B16	
	A34	B17	
	A35	B18	
	A40	B19	
	A61	B20	
	A64		
	A65		
	A68		

Contidos

Temas	Subtemas

Tema 1. Introducción a la sociología.
Tema 2. Aspectos generales del estudio sociológico de la educación
Tema 3. La socialización educativa y sus agentes
Tema 4. La escuela desde la mirada sociológica (I): Educación, cultura y sociedad
Tema 5. La escuela desde la mirada sociológica (II): La práctica escolar.

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / trabalho autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	2	0	2
Análise de fontes documentais	4	8	12
Aprendizaxe colaborativa	6	6	12
Discusión dirixida	6	0	6
Investigación (Proxecto de investigación)	6	12	18
Lecturas	2	12	14
Presentación oral	6	6	12
Sesión maxistral	22	0	22
Traballos tutelados	10	20	30
Proba mixta	2	18	20
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Actividades iniciais	Presentación, explicación e/ou aclaracións da Guía Docente da asignatura, e polo tanto, do programa e do plan de traballo: contido, metodoloxía de ensino-aprendizaxe, avaliación, etc... En definitiva, todas aquelas actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativas, que partan dos saberes previos do alumnado.
Análise de fontes documentais	Consiste na análise, procura e consulta dos documentos de traballo que recollen os contidos básicos da materia. Esta técnica metodolóxica supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos legislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades específicamente deseñadas para a análise dos mesmos
Aprendizaxe colaborativa	Trátase do conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo. Supón unha ferramenta de aprendizaxe complementaria ó traballo autónomo e individual do alumno/a.
Discusión dirixida	Debates que permitan propiciar a acción participativa do alumnado -que lle xere unha certa ?tensión intelectual?- , a través de interrupcións moderadas e organizadas pola profesora, para obter aclaracións nas que o alumnado tamén ten a ?corresponsabilidade? de popoñer ou suxerir ideas respecto dos contidos teórico-prácticos que se estean a traballar. Trátase dunha técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, áinda que poden estar coordinados por un moderador.

Investigación (Proxecto de investigación)	Elaboración dun traballo de investigación sociolóxica sobre algunha das temáticas propias desta asignatura. Supón un proceso de ensinanza orientado á aprendizaxe do alumnado mediante a realización de actividades de carácter práctico a través das que se propoñen situacións que requieren ao estudiante identificar un problema obxecto de estudio, formulalo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e sacar as conclusións oportunas do traballo realizado.
Lecturas	Propónense un conxunto de textos e documentación escrita relacionada coa materia que o alumnado deberá ler, analizar, reflexionar, recensionar e/ou engadir como fonte de profundización nos contidos a traballar.
Presentación oral	Exposición diante da profesora e dos compañeiros/as, dos traballos de investigación individuais ou en grupo, realizados ó longo do cuadrimestre. Trátase dunha ferramenta do proceso de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Sesión maxistral	Trátase do que se ven denominando Docencia Expositiva (DE). A dinámica baséase en clases maxistrais que transmitan os coñecementos básicos da asignatura. Polo tanto, falamos da exposición oral na aula dos temas que supoñen o contido teórico da materia. Pero ademáis, preténdese xerar uns mínimos para ?poñer a funcionar a aula? e propiciar a acción participativa do alumnado -que lle xere unha certa ?tensión intelectual?- , a través de interrupcións moderadas e organizadas pola profesora, para obter aclaracións nas que o alumnado tamén ten a ?corresponsabilidade? de popoñer ou suxerir ideas respecto dos contidos teórico-prácticos que se esteán a traballar. Trátase de motivar ó alumnado a través da reflexión e o diálogo aberto. Esta exposición oral vese complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?.
Traballos tutelados	Supón o conxunto de prácticas levadas a cabo tanto nas horas presencias da denominada Docencia Interactiva (DI), exercida en grupos reducido (duns 20 alumnos/as), como o material resultado do traballo autónomo non presencial. A DI está concebida para que o alumnado desenvolva, necesaria e obligatoriamente, un traballo previo (lectura de material ad hoc), pero tamén é fundamental a participación activa e o traballo na aula (análise, reflexión, debate, discusión grupal e exposicións dos textos, material audiovisual, etc?). Esta metodoloxía está deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudiantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudiantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudiantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-tutor.
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En tanto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en tanto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de respuesta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción

Actividades iniciais Análise de fontes documentais Aprendizaxe colaborativa Discusión dirixida Investigación (Proxecto de investigación) Lecturas Presentación oral Proba mixta Sesión maxistral Traballos tutelados	La atención personalizada se realizará con la finalidad atender las necesidades y consultas del alumnado, de forma individual o en pequeño grupo, relacionadas con el estudio y los temas vinculados con la materia. Siempre que el alumno lo considere necesario y cuando el profesor lo estime oportuno para mejorar el proceso de enseñanza/aprendizaje, esta actividad se desarrollará vía virtual (a través de e-mail), en el aula o en los momentos que el profesor tiene asignados a las tutorías de despacho y cuyo horario se comunicará previamente.
---	--

Avaliación		
Metodoloxías	Descripción	Cualificación
Análise de fontes documentais		10
Discusión dirixida		5
Investigación (Proxecto de investigación)		15

Presentación oral		5
Proba mixta		50
Traballos tutelados		15

Observaciós avaliación

La asignatura consta de una parte teórica y otra práctica.

- a) La parte teórica desarrollada por el profesor en clase y/o indicada en el material bibliográfico que se facilita se evaluará a través de un examen que será puntuado sobre 10. Para aprobar esta parte es necesario obtener, al menos, una puntuación de 5.
- b) La parte práctica constará de diversas actividades (trabajos en grupo e individuales, exposiciones orales en el aula y otros trabajos de carácter práctico). Para aprobar esta parte es necesario realizar todos y cada uno de los trabajos cumpliendo con las condiciones y fechas de entrega indicadas por la profesora y obtener una nota media igual o superior a 5 puntos.
- c) La distribución de la nota final de la asignatura se hará de la siguiente manera: 50% parte teórica + 40 % parte práctica + 10 % asistencia y participación en clase.
- d) Para la obtención de la calificación final, será necesario tener aprobadas tanto la teoría como la práctica. Una vez superadas ambas, se obtendrá la nota media.

Dado el desarrollo presencial de la asignatura, será necesaria la asistencia a un mínimo del 80 por ciento de las sesiones (teóricas y prácticas) de cara a permitir un adecuado seguimiento y la evaluación continua del alumnado.

Los alumnos que hayan asistido a clase menos del 80% deberán acudir a una tutoría con la profesora y tendrán que presentarse a un examen específico debido a sus circunstancias especiales. En este caso, el sistema de evaluación consistirá en un examen sobre la materia, sin que se añadan otros trabajos o actividades prácticas a la evaluación final.

Dentro de los criterios de evaluación de la modalidad de evaluación continua se considera especialmente importante:

- a) Los trabajos y prácticas realizados y presentados durante el curso: Se valorará los ejercicios prácticos tanto en su presentación como en su contenido (la comprensión del tema, la organización expositiva y la aplicación de la perspectiva sociológica en torno a los fenómenos sociales y textos propuestos para análisis)
- b) Examen final de la asignatura: Se valorará la comprensión y conocimiento de los contenidos de la materia trabajados durante el curso. También se tendrá muy en cuenta la correcta expresión y el acertado uso de la ortografía.
- c) La asistencia y participación en las clases y en las actividades prácticas propuestas durante el curso: Se valorará positivamente el interés que el alumno muestre en la marcha de la asignatura, en sus dos perspectivas (teórica y práctica); el interés apreciado repercutirá en la calificación final.

Fontes de información

Bibliografía básica	- () .
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Teoría da educación/652G02001

Historia da educación/652G02006

Materias que continúan o temario

Teoría da educación/652G02001

Historia da educación/652G02006

Observacións

 - Cando se establezan datas de entrega de prácticas, traballos tutelados, etc..., deberán cumplirse, agás casos excepcionais e debidamente xustificados.

- Recoméndase, sobre todo para o alumnado "non presencial". procurar estar en contacto e comunicación regular coa profesora.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías